

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Nicolai Gaidarji,
reprezentat de avocatul Vitalie Țurcanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai
Gaidarji împotriva SRL „A.V.N.-Dragoș”, intervenienți accesorii
Inspectoratul de Stat al Muncii și Piotr Stoianov, cu privire la încasarea
indemnizației pentru pierderea capacității de muncă a salariatului în urma
accidentului de muncă și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-672/23
2-18165383-01-2ra-18052023)*

Admisibilitatea recursului depus până la 1 septembrie 2023; Art. 432 din Codul
de procedură civilă (versiunea până la 1 septembrie 2023); Temeiurile
recursului, Temeiurile inadmisibilității recursului

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – E. Badan-Melnic
Curtea de Apel Chișinău, judecător – M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci

26 februarie 2025
Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Nicolai Gaidarji, reprezentat de avocatul Vitalie Țurcanu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 19 iunie 2018, Nicolai Gaidarji a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „A.V.N.-Dragoș”, solicitând încasarea indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă în sumă de 399 750 de lei și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 3 000 de lei.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 6 aprilie 2015, în cadrul S.R.L. „A.V.N.-Dragoș”, s-a produs accidentul de muncă care s-a soldat cu pierderea capacității sale de muncă.

3. A menționat că în momentul producerii accidentului respectiv, Gaidarji Nicolai era salariatul pârâtei, exercitând funcția de hamal, conform contractului individual de muncă nr. 11/15 din 25 martie 2015. Accidentul de muncă a fost cercetat de către organele abilitate și s-a constatat că Stoianov Piotr, magazionerul S.R.L. „A.V.N.-Dragoș”, fiind și persoană responsabilă de instruirea în materie de protecție a muncii la întreprinderea dată, este vinovat de producerea acestui eveniment.

4. A relevat că Stoianov Piotr a fost condamnat conform art. 157 din Codul penal, fapt ce se probează prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din 11 noiembrie 2017, fiindu-i aplicată pedeapsa de închisoare pe un termen de doi ani cu suspendare condiționată pe o durată de un an, precum și prin decizia Curții de apel Chișinău din 10 aprilie 2018, care a menținut latura penală din sentința din 1 noiembrie 2017, modificând-o sub aspect civil.

5. Partea reclamantă a opinat că este evidentă vinovăția persoanei cu funcție de răspundere, angajat al pârâtei. Accidentul s-a produs în timpul orelor de muncă, iar răspunderea juridică survine atât pentru persoana din vina căreia s-a cauzat, cât și pentru întreprindere nemijlocit.

6. Partea reclamantă a mai specificat că salariul mediu pe economie a lunii premergătoare momentului producerii accidentului – luna martie 2015, conform informației Biroului Național de Statistică, era de 4 568,10 lei, media pe anul 2015, fiind de 4 538,40 lei. Astfel, având în vedere că pârâtă a refuzat să plătească indemnizația unică solicitată, a intervenit necesitatea recalculării ei conform Hotărârii de Guvern nr. 54 din 17 ianuarie 2018, media fiind de 6 150,00 lei, după ajustarea ei financiară. Pornind de la faptul că pierderea capacității de muncă a reclamantului este în mărime procentuală de 65%, reiese că indemnizația unică datorată de pârâtă este de 399 750,00 lei (65% X 6150 lei).

7. A mai indicat că la 18 decembrie 2017, reclamantul a depus o cerere cu privire la solicitarea indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă a salariatului, cerere pe care a adresat-o societății pârâte. Însă, cererea în cauză a fost respinsă prin răspunsul nr. 7/02-2018.

8. Partea reclamantă și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art. 18 al Legii securității și sănătății în muncă din 10 iulie 2008, în baza prevederilor Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 513 din 11 august 1993, precum și pe dispozițiile art. 1410 din Codul Civil, în redacția legii de până la 01 martie 2019.

9. Gaidarji Nicolai a solicitat încasarea din contul S.R.L. „A.V.N.-Dragoș” a sumei de 399 750 de lei, cu titlu de indemnizație unică pentru pierderea capacității de muncă a salariatului și suma de 3 000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate.

10. Prin hotărârea din 30 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Gaidarji. S-a încasat din contul SRL „A.V.N.-Dragoș” în beneficiul lui Nicolai Gaidarji indemnizația unică pentru pierderea capacității de muncă în sumă de 292 500 de lei. S-a încasat din contul SRL „A.V.N.-Dragoș” în beneficiul lui Nicolai Gaidarji suma de 3 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică. În rest, acțiunea s-a respins, ca neîntemeiată. S-a încasat din contul SRL „A.V.N.-Dragoș” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 8 775 de lei (vol. I, f.d. 138).

11. Prin decizia din 4 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de SRL „A.V.N.-Dragoș”. S-a casat hotărârea din 30 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a remis cauza spre rejudecare, în alt complet de judecată (vol. I, f.d. 192-202).

12. Prin încheierea protocolară din 23 noiembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a atras în proces Stoianov Piotr în calitate de intervenient accesoriu (vol. I, f.d. 217-219).

13. Prin hotărârea din 23 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Gaidarji. S-a încasat din contul SRL „A.V.N.-Dragoș” în beneficiul lui Nicolai Gaidarji suma de 146 250 de lei cu titlu de indemnizație unică pentru angajatul căruia i s-a atribuit grad de pierdere a capacității de muncă în urma accidentului de muncă și suma de 3 000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică. În rest, pretențiile s-au respins, ca neîntemeiate. S-a încasat din contul SRL „A.V.N.-Dragoș” în beneficiul statului suma de 4 387,50 de lei, cu titlu de taxă de stat (de a cărei plată a fost scutit, de drept, reclamantul Nicolai Gaidarji la intentarea acțiunii civile).

14. La 17 decembrie 2021, Nicolai Gaidarji, reprezentat de avocatul Vitalie Țurcan, a depus, prin intermediul poștei electronice, cerere de apel împotriva hotărârii din 23 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

15. Prin decizia din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Nicolai Gaidarji și s-a menținut hotărârea din 23 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

16. Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, soluția instanței de fond în partea pretenției contestate este una corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator și interpretarea justă a normelor de drept material.

17. Astfel, a concluzionat că, instanța de fond corect a determinat faptul că prin procesul-verbal nr. C-2015-PVA-84 din 12 mai 2015 al Inspectoratului de Stat al Muncii, s-a constatat atât vinovăția angajatului Gaidarji Nicolai, dar și a depozitarului Stoianov Petru, în calitate de responsabil al angajatorului, SRL „AVN Dragoș” purtând răspundere pentru faptele acestuia în condițiile art. 1403 alin. (1) din Codul civil în vigoare la data producerii faptului juridic, inclusiv fiind responsabilă și de repararea prejudiciului cauzat.

18. Instanța de apel a considerat că instanța de fond just a apreciat gradul de vinovăție al angajatului Gaidarji Nicolai, în cuantum de 50 % și gradul de vinovăție al angajatorului SRL „AVN Dragoș”, în cuantum de 50 %, având în vedere constatările autorității competente în procesul-verbal de cercetare a accidentului de muncă.

19. În context, a reținut că nu poate admite alegațiile părții apelante, precum că culpa lui Gaidarji Nicolai a fost determinată formal de către prima instanță, or, pe de o parte, culpa lui Gaidarji Nicolai se dovedește printr-un act administrativ care nu a fost contestat de părți și care produce efecte juridice, și anume procesul-verbal nr. C-2015-PVA-84 din 12 mai 2015, iar pe de altă parte, luând în calcul circumstanțele în care s-a produs accidentul de muncă, în special constatările din sentința Judecătorei Chișinău, sediul

Râșcani, din 1 noiembrie 2017, se atestă că Gaidarji Nicolai nu a respectat cerințele elementare de precauțiune recunoscute de toată lumea și regulile de securitate cunoscute de către acesta și stabilite în Instrucțiunea nr. 13 de protecție a muncii pentru hamali.

20. La 26 aprilie 2023, Nicolai Gaidarji, reprezentat de avocatul Vitalie Țurcan, a depus, prin intermediul poștei electronice, cerere de recurs împotriva deciziei din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

21. În motivarea recursului a fost reiterată poziția lui Gaidarji Nicolai, expusă în prima instanță și în cererea de apel.

22. La 17 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia cererii de recurs participanților la proces (f.d. 136, vol. II).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Potrivit art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 1 septembrie 2023),

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

24. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel”.

25. Art. 432 din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) reglementează că:

”(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

26. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (până la modificările operate prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 1 septembrie 2023) prevede că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 decembrie 2022, fiind expediată participanților la proces la 28 februarie 2023 (f.d. 125, vol. II). Dat fiind faptul că la materialele cauzei nu există înscrisuri care să certifice momentul recepționării deciziei de către recurentă, Completul de judecată consideră că recursul depus la 26 aprilie 2023, este în termen.

28. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul declarat de Nicolai Gaidarji, reprezentat de avocatul Vitalie Țurcan, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

29. În consecință, nu există aparența unei încălcări a drepturilor recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a

circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

31. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

32. De asemenea, completul de judecată accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

33. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

34. În circumstanțele menționate, completul de judecată ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul înaintat de Nicolai Gaidarji, reprezentat de avocatul Vitalie Țurcan.

35. În conformitate cu art. 432, art. 433, art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul înaintat de Nicolai Gaidarji, reprezentat de avocatul Vitalie Țurcan.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc